

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Joh. Jonstoni Thaumatographia Naturalis

Jonston, Jan

Amstelodami, 1661

Caput X

urn:nbn:de:bsz:31-97032

um. Quod *Alianus l. 14. cap. 25.* de Antaceis ait, illos ætatis progressu ad maximi Thunni in Istro accedere magnitudinem, tam pingui abdomine esse, ut lactentis scrophæ ubera ventrem eorum dicas, aspero regi corio, ut eo perpoliantur hastæ, membrana à cerebro ad caudam tam stricta, ut ad Solem exsiccata flagelli loco esse possit, id de Husonibus accipiendum est. Eos enim magnitudine pondo quadringentorum se vidisse scribit *Vadianus in Epitome trium terræ partium.* Tam timidi sunt, ut à minimis pisciculis terreatur. Cantum sequuntur tubarum, adeo, ut ex adversa accedant ripa. Tanti denique in aquis roboris, ut cauda piscatorem si percusserint, de navi deturbent, quam primum caput aquis extulere, invalidi redduntur. Vino generoso potantur, & inebriati plures dies vivunt, exportantur ad externos. Bibunt autem vini sextarios quatuor.

CAPUT X.

DE LUCIO & LUNA.

Ventriculum gutturi ita continuatum *Lucios* habere *Albertus* scribit, ut aliquando eum aviditate cibi rejiciat: per multas vero ejus esse appendices, in quibus chylus confectus servetur, *Rondeletii* habetur observatione. Visus magnitudine insigni, qui alium insigniter grandem ventre contineret, & hic rursus murem aquaticum. Visus & alter in quo anseris pulli bini, visum denique fulicam in ejusdem repertam ventriculo. In extrema fame terreno vescitur pabulo. Cum rana naturale dissidium habet: hinc illi sæpe ab eadem effodiuntur oculi. Vulnera sua afflictu tincæ, cujus continuus comes est, sanat. Maxillæ ejus in pollinem redactæ, aurei exhibitæ pondere, calculos frangunt. Venter ei apud Anglos ad duos & amplius rescinditur digitos, & si emptorem non inveniatur, vulnere confuto vivario redditur, in quo tincæ degunt. *Causa* quamvis amicitie tribui possit, facius tamen

lento quo oblescit tinea humori adscribere, utpote quo vulnus consolidari possit. Lucius Frederici Imperatoris ducentos sexaginta septem annos in quodam stagno vixisse dicitur: id ex annulli ærei quem cum stagno eum inderet, in branchiis sub cute abdiderat, inscriptione græca, colligitur; quæ talis est. *Ego sum ille piscis huic stagno omnium primus impostus per mundi Rectoris Frederici II. manus, die quinta Octobris.* Fuit inventus iste annulus in capto eo lucio anno 1497, ut testatur *Covradus Celtes*, referente *Gesner*. in epistola nuncupatoria. Luna est piscis formæ pulchritudine eximius, exigua magnitudine, lata figura, idemque cyanei coloris speciem gerens, in dorso habet pinnas molles, quas dum in natando explicat, ad similitudinem Lunæ semicirculum efficit. *Alian. ex Demonstrato.* Plena Luna exsiccari & interire, ad plantasque admotum eas marcidas reddere, Cyprini piscatores vulgarunt.

CAPUT XI.

DE MANATI & MERULA.

Manati ingens piscis est, qui in Hispaniæ fluminibus capitur. Caput ei bovis instar, vel etiam majus, oculi pro corporis magnitudine exigui, bini crassi pedes tanquam alæ, branchiarum loco, quibus natat, circa caput siti. Corio integitur, non squammis. Adeo magnus est, ut jugo bouum opus sit ad unum vehendum. Nonnunquam quatuordecim aut quindecim pedum longitudinem superat, octo vero palmorum crassitudinem; circa caudam strictior est, & quasi præcinctus, à qua strictura deinceps cauda longior & crassior fit. Lapidem quosdam, sive porius ossa habet in cerebro bina, parvæ pilæ palmariæ magnitudine, aut nucis balistæ, ac interdum majores, pro piscium magnitudine. Auribus caret, sed earum loco exigua foramina habet, per quæ audit. Ejus corium simile ustulaci bovis corio digitum densum, cineraceo colore, rarisque pilis præditum. Cauda à strictiore illa parte ad

ex-

P I
 erentem usque tota
 rita, deinde Soli per
 nificata, tandem
 multa pinguedo elicit
 ntilivint. Ad ova
 Nam nec cancelli ve
 tucant, & docilis est
 memorem ex Franci
 niam captum Regula
 ra, viginti sex annor
 thalisse fertur, adeo
 gendam, ut veter
 manu sumptis cibis
 magnificum corium
 ad ades cibi sumen
 remeasse, comitibus
 lectari videretur, et
 tem, densi firmi ex
 la difficultate transfe
 dam periculum face
 esse, bastam vider
 specto aliqua Christi
 ex aqua emergere
 nico Flavio, & in l
 reeribus, magna
 Merula nil comedi
 Mas maxime zeloty
 le ne invidia inferat

C A
 DE MIR
 & MC

M
 In mari, inq
 venant, dantur su
 captus est piscis vol
 quatuor pedes longu